

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

בבא בתרא קלד-א

עניין: קטן שבכולם רבי יוחנן בן זכאי

ריש פרשת שלח

לְמִטָּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלְחוּ כָל נָשִׂיא בָהֶם: וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה
מִמִּדְבַּר פָּארָן עַל־פִּי יְהוָה כָּל־שֵׁם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
הֵמָּה: וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמִטָּה רָאוּבֵן שָׁמוּעַ בֶּן־זִכְוֹר: לְמִטָּה
שִׁמְעוֹן שָׁפֵט בֶּן־חֹרִי: לְמִטָּה יְהוּדָה פָּלֵב בֶּן־יִפְנֶה: לְמִטָּה
יִשְׁשָׁכָר יֶגְאֵל בֶּן־יוֹסֵף: לְמִטָּה אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בֶּן־נוֹן: לְמִטָּה
בִּנְיָמִן פִּלְטִי בֶן־דָּפּוּא: לְמִטָּה זְבוּלֹן גְּדִיאל בֶּן־סוּדִי: לְמִטָּה

רמב"ן פרשת שלח יג, ד

(ד) לְמִטָּה רָאוּבֵן וְגו'. מנה הכתוב השבטים לא לדגליהם ולא לצבאותם²³ ולא כתולדותם. ונראה שראה למנותם הנה לפי מעלת השלוחים, כי היו ראשים ונשיאים בעם כאשר ספר, ואין מעלתם שוה. אבל יש בהם גדול מחברו בחכמה [ובמנין] ובכבוד, והקדים הנכבד הקודם במעלה כי ממעלת עצמם מנאם²⁴ לא למעלת השבט²⁵. וכן בנשיאים החולקים להם את ארץ כנען (להלן לד יז-כט) הזכירם כפי המעלה, לא לתולדותם:

גמ' תמורה טז.

היה עשיר אלא חכם: מנוגב. מרז
ויש מכל טוב: גולות מים. המורה
כלומר אדם שהמורה גלויה לו: יבקש
אעפ"כ החזירן עתניאל בן קנז מתוך פלפולו שנאמר²⁶ וילכדה עתניאל בן קנז או

רבי צדוק הכהן

מחשבות חרוץ סוף אות ז'

וזהו יפתח בדורו כשמואל בדורו (ר"ה כה, ב), ששמעתי בשם רבי בונים קדוש ז"ל דרצונו לומר מי שפותח שער חדש בעבודת הש"י בדורו הוא המנהיג²⁷ האמיתי כשמואל בדורו, דבכל דור יש התחדשות, ופתיחתו הוא על ידי מנהיג הדור. ובכל דור יש שני מנהיגים, דוגמת משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, ובפרט בעקבתא דמשיחא, והם נגד שתי המדרגות דבעלי תשובה וצדיקים גמורים, והם פותחים מחדש שני שערים אלו בכל דור. וכל נפש מישראל

רש"י במדבר כז, טז, יח

הרוחות. למה נאמר ק אמר לפניו רש"ע גלוי וידוע לפניך דעתו של כל אחד ואחד ואין דומין זה לזה מנה עליהם מנהיג שיהא קוצל כל אחד ואחד לפי דעתו:

אשר רוח בו. כאשר שאלת שיוכל להלך כנגד א רוחו של כל אחד ואחד: